

SPIS TREŚCI

I. Z ZAGRANICY

1. Wystawa pt. „Ocalone inwentarze Prussia-Museum” w Rapperswilu 3
2. Konferencje, seminaria, spotkania 3
3. Realizacja programów i projektów 3
4. Bezpośrednia współpraca archiwalna 4

II. Z KRAJU

1. „Umieć czytać historię. Polsko-niemieckie spotkania archiwalne - Koszalin 2008” 6
2. Międzynarodowa konferencja pt. „Polska – Persja/Iran XV-XXI w. Sześć wieków wzajemnych kontaktów” 7
3. Posiedzenie Komitetu Krajowego Krajowego programu UNESCO „Pamięć świata” 8
4. Posiedzenie Rady Archiwalnej 9

III. Z ŻYCIA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1. Konferencje, sesje zebrania naukowe..... 10
2. Szkolenia, komisje metodyczne..... 14
3. Współpraca z lokalnymi władzami i instytucjami naukowo-kulturalnymi 16

4. Nabytki i darowizny	22
5. Popularyzacja zasobu	23
6. Wizyty	27

IV. SPRAWY KADROWE

1. Zmiany kadrowe w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych	29
---	----

I. Z ZAGRANICY

1. Wystawa pt. „Ocalone inwentarze Prussia-Museum” w Rapperswilu

20 czerwca 2008 r. w Muzeum Polskim w Rapperswilu odbyło się uroczyste otwarcie wystawy pt. „Ocalone inwentarze Prussia-Museum” przygotowanej przez Archiwum Państwowe w Olsztynie. W wydarzeniu tym uczestniczyli: wiceminister kultury Tomasz Merta oraz ambasadorzy: Niemiec - Andreas von Stechow i Litwy - Vytautas Pleckaitis.

Prussia Museum powstało w XIX wieku w Królewcu. Były tam gromadzone opisy zabytków z wykopalisk archeologicznych, prowadzonych na terenie Warmii i Mazur oraz na terenie Ziemi Królewieckiej w latach 1878-1938. W czasie II wojny światowej dokumenty te zaginęły. Odnalezione zostały w latach 1967-1969 trafiły do Muzeum Historyczno-Artystycznego w Kaliningradzie. W 2007 r. w Archiwum Państwowym w Olsztynie dokonano ich konserwacji, dzięki środkom przyznanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uratowane inwentarze nie były nigdy publikowane i stanowią cenne źródło wiedzy o okresie wpływów rzymskich i okresie.

Jesienią br. wystawie towarzyszyć będą działania promujące książkę poświęconą historii Prussia-Museum, okolicznościom odnalezienia inwentarzy, ich wartości naukowej oraz opisowi działań konserwatorskich, jakim poddane zostały w Archiwum Państwowym w Olsztynie. Książka – wspólny projekt Archiwum Państwowego w Olsztynie, Muzeum Historyczno-Artystycznego w Kaliningradzie i Museum für Vor- und Frühgeschichte Schloss Charlottenburg w Berlinie – opublikowana będzie w językach polskim, rosyjskim i niemieckim.

NDAP

2. Konferencje, seminaria, spotkania

AP W CZĘSTOCHOWIE

- 23-25 IV 2008 r. – przedstawiciel archiwum, dr Anna Krzemińska wzięła udział w odbywającej się w Sztokholmie konferencji pn. „Future Proof IV International Scientific Archives Conference”, podczas której wygłosiła referat pt. „Acquiring audiovisual material and utilising them for science: the experience of the Polish State Archives”.

3. Realizacja programów i projektów

NAC

- IV 2008 r. – w ramach projektu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego mającego na celu ratowanie dziedzictwa polskiego za granicą, Kierownik Oddziału nagrań Dźwiękowych i Filmów NAC odbył podróż służbową do Paryża w celu rozpoznania zbiorów audiowizualnych (nagrań dźwiękowych i fotografii) zgromadzonych w archiwum Centrum Dialogu prowadzonym przez oo. Palotynów. W czasie pobytu dokonał oceny oraz

szczegółowego spisu materiałów dokumentujących wydarzenia organizowane przez Centrum Dialogu z udziałem polityków, artystów i duchownych z kraju i emigracji oraz zachęcił właścicieli do współpracy z Archiwami Państwowymi w Polsce w celu właściwego zabezpieczenia zbiorów oraz stworzenia możliwości szerszego ich udostępniania.

4. Bezpośrednia współpraca archiwalna

AAN

- 12-16 V 2008 r. – Anna E. Markert przebywała w Londynie, gdzie wzięła udział w uroczystym otwarciu wystawy pt. „Kobiety w służbie Ojczyzny 1939–1945”, zorganizowanej przez Studium Polski Podziemnej we współpracy z Archiwum Akt Nowych. Przeprowadziła również rozmów m.in. w sprawach: pozyskania akt „Pogoni” – rozmowy z płk Zdzisławem Pichetą, pozyskania Kartoteki Pomocy Krajowi – rozmowy z córką Romana Lewickiego, zabezpieczenia spuścizny polskich środowisk artystycznych w Wielkiej Brytanii – rozmowy z Władą Majewską (rozmowa zakończona pozyskaniem informacji o miejscu przechowania archiwaliów w Londynie – akta zostały zabezpieczone przez Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie).

AP W LUBLINIE

- 9-13 VI 2008 r. – dr Piotr Dymmel, dyrektor archiwum, przeprowadził kwerendę dotyczącą dziejów Archiwum Akt Dawnych w Lublinie w zasobie Litewskiego Państwowego Archiwum Historycznego i w zbiorach Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie;
- 9-13 VI 2008 r. – Tomasz Rodziewicz, starszy archiwista w Oddziale II informacji archiwalnej AP w Lublinie, przebywał w Wilnie, gdzie prowadził rejestrację materiałów dotyczących mienia zabużańskiego w zasobie Litewskiego Centralnego Archiwum Państwowego.

AP W OLSZTYNIE

- 20 VI 2008 r. – w Muzeum Polskim w Rappersvillu (Szwajcaria) została zaprezentowana wystawa pt. „Ocalone inwentarze dawnego Prussia Museum”, przygotowana przez Archiwum Państwowe w Olsztynie. W ramach polsko-rosyjskiego projektu, pod auspicjami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gruntowną konserwację inwentarzy archeologicznych, przechowywanych obecnie w Muzeum Historyczno-Artystycznym w Kaliningradzie, przeprowadził zespół olsztyńskich konserwatorów pod kierownictwem Moniki Bogacz-Walskiej. Otwarcia wystawy dokonał Tomasz Merta, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast realizację projektu oraz wystawę przedstawiła Dyrektor Archiwum Państwowego w Olsztynie, Marlena Koter.

AP W PŁOCKU

- 31 III – 4 VI 2008 r. - Elżbieta Pajor, starszy archiwista Oddziału w Kutnie, uczestniczyła w Międzynarodowym stażu archiwalnym w Paryżu (Stage Technique International d'Archives) organizowanym przez Dyрекcję Archiwów Francji.

II. Z KRAJU

1. „Umieć czytać historię. Polsko-niemieckie spotkania archiwalne - Koszalin 2008”

W dniach 4-5 czerwca 2008 r. – w sali konferencyjnej Hotelu Gromada w Koszalinie zorganizowana została dwudniowa międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Umieć czytać historię. Polsko-niemieckie spotkania archiwalne - Koszalin 2008”. Konferencja była poświęcona regionalnym zagadnieniom historycznym i archiwalnym, w szczególności problematyce edukacji historycznej w kontekście działalności instytucji kultury i oświaty. Referaty z zakresu powyższej tematyki, oprócz przedstawicieli uczestników wspólnego projektu (ze strony AP Joanna Chojecka, dyrektor AP) zaprezentowali m.in. dr Barbara Berska (Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych), dr Martin Schoebel (dyrektor Landesarchiv Greifswald), Mirosław Mikietyński (Prezydent Miasta Koszalina), prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski (Uniwersytet Szczeciński), dr Paweł Gut (Archiwum Państwowe w Szczecinie), Kacper Pencarski (Akademia Pomorska w Słupsku), dr Kyra Inachin (Universität Greifswald), Heiko Wartenberg (Pommersches Landesmuseum Greifswald).

W czasie konferencji otwarto również wystawę i ścieżkę edukacyjną pt. „Köslin – Koszalin. Miasto pomorskie”, zorganizowaną jako ciąg 19 tablic informacyjnych w językach polskim, niemieckim i angielskim, umieszczonych na wewnętrznej ścianie muru otaczającego budynek archiwum. Na tablicach zaprezentowano, w postaci nadruku cyfrowego kluczowe dla Koszalina wydarzenia od XIII wieku do czasów współczesnych (w formie kalendarium) oraz dokumenty, kartografiki i fotografie. Koncepcja ścieżki edukacyjnej zakłada poznawanie historii poprzez dzieje regionu (Pomorze), miejsca (Koszalin) i człowieka (genealogia).

Zgodnie z założeniami projektu, w grudniu 2008 część wystawy „Köslin – Koszalin. Miasto pomorskie”, zostanie przewieziona do Landesarchiv Greifswald. Do końca lutego 2009 r. w pracowni naukowej tegoż archiwum będą prezentowane w 12 antyramach kopie dokumentów dotyczące historii Koszalina, wraz z ich opisem w języku niemieckim. Ścieżka edukacyjna i wystawa w budynku AP cieszą się dużym zainteresowaniem.

Ap w Koszalinie

2. Międzynarodowa konferencja pt. „Polska – Persja/Iran XV-XXI w.

Sześć wieków wzajemnych kontaktów”

W nawiązaniu do umowy o współpracy między archiwami państwowymi w Polsce oraz archiwami w Republice Iranu, 8 kwietnia 2008 r. Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych we współpracy z Ambasadą Islamskiej Republiki Iranu zorganizował konferencję naukową pod hasłem: „Polska – Persja/Iran XV-XXI w. Sześć wieków wzajemnych kontaktów”.

W trakcie uroczystego otwarcia, zgromadzonych uczestników powitali: dr Sławomir Radoń,

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych oraz Hadi Farajvand, Ambasador Islamskiej Republiki Iranu. Wśród referentów, poza przedstawicielami polskich archiwów państwowych znaleźli się naukowcy z kilku uniwersytetów z Iranu. Specjalnymi gośćmi na konferencji byli członkowie Towarzystwa Isfahańczyków, którzy jako dzieci znaleźli się wraz z rodzicami na terenie Iranu i tam doświadczyli pomocy ze strony miejscowej ludności. Ich przedstawiciele złożyli specjalne podziękowania i wyrazy wdzięczności za doznaną gościnność na ręce Ambasadora, Hadiego Farajvanda.

Konferencji towarzyszyła wystawa w Archiwum Głównym Akt Dawnych, na której zaprezentowano dokumenty obrazujące wzajemne relacje polsko-perskie i polsko-irańskie na przestrzeni ostatnich sześciu stuleci. Materiały pochodziły ze zbiorów: Archiwum Głównego Akt Dawnych, Archiwum Akt Nowych, Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz archiwów irańskich. Opublikowany też został katalog wystawy, sfinansowany ze środków przekazanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

WZ (NDAP)

3. Posiedzenie Komitetu Krajowego programu UNESCO „Pamięć świata”

Na zaproszenie Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr. Sławomira Radonia - przewodniczącego Komitetu Krajowego programu UNESCO „Pamięć świata” - oraz Sławomira Ratajskiego - sekretarza generalnego Polskiego Komitetu ds. UNESCO - przebywała w Polsce Joie Springer, Przewodnicząca Sekcji Powszechnego Dostępu i Zachowania w Sektorze Komunikacji i Informacji UNESCO, która w sensie wykonawczym, jest odpowiedzialna za realizację tego programu.

18 czerwca 2008 r. Pani Springer wzięła udział w posiedzeniu Komitetu Krajowego programu UNESCO „Pamięć świata”, podczas którego przedstawiła referat nt. „Strategia i przyszłość programu „Pamięć świata” oraz działania UNESCO na rzecz zachowania dziedzictwa cyfrowego”. W swojej wypowiedzi wysoko oceniła znaczenie i rolę Polski w programie „Pamięć świata”, a także działania podejmowane przez Komitet Krajowy, mające na celu stworzenie listy krajowej tego programu.

Pani Joie Springer, której towarzyszyli dr Sławomir Radoń i Sławomir Ratajski, została przyjęta przez Tomasza Mertę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W trakcie spotkania omówiono m.in. sprawę zorganizowania w Polsce, w 2011 r., światowej konferencji programu „Pamięć świata”. Komitet Krajowy na swym posiedzeniu 18 czerwca 2008 r. podjął w tej sprawie uchwałę, która zyskała poparcie Ministerstwa.

Ponadto, pobyt w Polsce był dla Joie Springer okazją do zapoznania się z polskimi obiektami wpisanymi na listę światową programu „Pamięć świata”: Aktem konfederacji warszawskiej przechowywanym w Archiwum Głównym Akt Dawnych, Kodeksem supaskim zachowanym w zbiorach Biblioteki Narodowej, Archiwum getta warszawskiego (tzw. archiwum

Ringelbluma) znajdującym się w Żydowskim Instytucie Historycznym, z rękopisem dzieła M. Kopernika „De revolutionibus... libri sex” ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej oraz z fragmentem Archiwum Komisji Edukacji Narodowej z Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

WZ (NDAP)

4. Posiedzenie Rady Archiwalnej

26 czerwca 2008 r. odbyło się posiedzenie Rady Archiwalnej, obradującej pod przewodnictwem prof. Jerzego Zdrady.

Obrady otworzył dr Sławomir Radoń, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych. Przedstawiając zebrany najważniejsze zagadnienia związane z działalnością archiwów państwowych w 2007 r., przekazał informacje o bieżących działaniach w archiwach. Odwołując się do sprawozdania z działalności archiwów państwowych, które zostało przekazane członkom Rady, Naczelny Dyrektor dokonał krótkiego zestawienia wielkości posiadanego i przejmowanego zasobu, ilości archiwów zakładowych znajdujących się pod nadzorem archiwów państwowych i scharakteryzował obciążenie archiwów funkcjami kontrolnymi nadzoru. Wskazał na bieżące zadania w zakresie opiniowania przepisów kancelaryjnych i udostępniania materiałów archiwalnych oraz kwerend wykonywanych przez archiwa na zlecenie osób prywatnych i instytucji. W wystąpieniu podkreślił, że porównanie wyników statystycznych z analogiczną działalnością innych instytucji centralnych (Biblioteka Narodowa i Instytut Pamięci Narodowej) wskazuje na wielokrotnie większe obciążenie pracami i zadaniami bieżącymi w zakresie przejmowania, zabezpieczenia, opracowania i udostępniania zasobu w archiwach państwowych.

Naczelny Dyrektor przedstawił zebrany stan prac nad ustawą archiwalną i wskazał na program masowej digitalizacji. Omówił zmiany organizacyjne w archiwach państwowych — przekształcenie Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Narodowe Archiwum Cyfrowe. Nakreślił również zmiany w strukturze organizacyjnej (likwidacja Wydziału Wydawnictw oraz Zakładu Naukowego Archiwistyki, powołanie Wydziału Edukacyjnego oraz Wydziału Kształtowania Zasobu Narodowego Zasobu Archiwalnego) i kadrowej Naczelnej Dyrekcji (odejście na emeryturę zastępcy Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Henryka Kurowskiego, odwołanie Zastępcy Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Władysława Stępniaaka, odwołanie Dyrektora Generalnego Andrzeja Biernata i powołanie go na stanowisko Zastępcy Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, oraz o nominacji dr Barbary Berskiej na stanowisko Zastępcy Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych). Charakteryzując inne działania archiwów państwowych Dyrektor wskazał na kontynuację Wieloletniego Programu Rządowego „Kwaśny papier” oraz projektu EZAPP.

Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr Barbara Berska przedstawiła zebrany plan obchodów 200-lecia archiwów państwowych, jubileuszu Archiwum Głównego Akt Dawnych oraz inauguracji wystawy pt. „Dwa oblicza archiwów”, która została przygotowana

w związku z obchodami dwusetnej rocznicy działalności archiwów. W wystąpieniu ilustrowanym przykładami aranżacji ekspozycji, przekazała członkom Rady informacje o założeniach i organizacji wystawy.

Dyrektor Narodowego Archiwum Cyfrowego dr Nikodem Bończa-Tomaszewski omówił projekt zintegrowanego systemu informacji archiwalnej ZoSIA, natomiast Ewa Perłakowska, Naczelnik Wydziału Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego NDAP przedstawiła cele, założenia oraz obecny stan prac nad projektem ustawy archiwalnej. Członkowie Rady postulowali, aby projekt ustawy został rozesłany do czasu rozpoczęcia obrad organizowanej przez UMCS konferencji poświęconej szkoleniu archiwistów. Zwrócono również uwagę na potrzebę podjęcia prac legislacyjnych w celu powołania nowego kierunku nauczania archiwistów na UMCS i UMK oraz na konieczność podniesienia prestiżu archiwów, co zapewni im nie tylko lepszą pozycję w ubieganiu się o budżet, ale także będzie skutecznym narzędziem pomocnym w wypracowaniu praktyki sądów w sprawach o niszczenie państwowego zasobu archiwalnego. Postulowano jednak, aby nie umieszczać sankcji w ustawie przenosząc je na grunt kodeksu karnego. Za niezwykle potrzebne uznano wprowadzenie praktyki nadawania kategorii archiwalnej w momencie tworzenia dokumentu i możliwość weryfikacji wartościowania.

W odpowiedzi na prośbę skierowaną do Naczelnego Dyrektora o porozumienie z Instytutem Papieskim w Rzymie w związku z jego złą sytuacją materialną i oczekiwaniami utrzymania zgromadzonego zasobu w Rzymie, dr Sławomir Radoń zadeklarował gotowość współpracy w zakresie pomocy w opracowaniu zasobu i konserwacji, wskazując na tradycję podejmowania takich inicjatyw przez NDAP i archiwa państwowe. Naczelnny Dyrektor wyraził także wolę współpracy z innymi ośrodkami instytucji polonijnych.

Na zakończenie obrad został zgłoszony wniosek o uchwalenie przez Radę apelu do MKiDN o wsparcie Muzeum Polskiego w Rapperswilu w celu zachowania tej instytucji. Rada uchwaliła upoważnienie dla Prezydium przekazując mu zadanie przygotowania i przekazania pisma w tej sprawie do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prezydium ma przekazać członkom Rady pismo do wiadomości.

NDAP

III. Z ŻYCIA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1. Konferencje, sesje, zebrania naukowe

AGAD

- 19-20 V 2008 r. – J. Grabowski uczestniczył w międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją (ICIMSS), Warszawa. Wygłosił referat pt. „Promocja europejskiego dziedzictwa kulturowego w świecie”;
- 9-10 VI 2008 r. – w siedzibie archiwum odbyło się spotkanie europejskiej grupy roboczej ds. zapobiegania skutkom katastrof w archiwach. W spotkaniu uczestniczyli dr Sebastian Barteleit, Dyrektor ds. ochrony i konserwacji archiwaliów z Budsesharchiv w Berlinie, dr inż. Michał Durovic, Kierownik Oddziału Ochrony Archiwaliów z Narodowego Archiwum Republiki Czeskiej, dr Thomas-Sergiej Huck z Państwowego Archiwum, stroną polską reprezentowała Kierownik Centralnego Laboratorium Konserwacji Archiwaliów - Anna Czajka.

AAN

- 2-4 IV 2008 r. – pracownicy archiwum uczestniczyli w konferencji pn. „Problemy opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych”;
- 13 IV 2008 r. – T. Krawczak wygłosił referat pt. „Zbrodnia katyńska” na sesji zorganizowanej przez Komitet Organizacyjny Obchodów Dnia Pamięci w Mińsku Mazowieckim;
- 4 V 2008 r. – odbyło się zebranie naukowe dotyczące wydawania źródeł do historii dyplomacji na przykładzie serii wydawniczej zatytułowanej „Polskie Dokumenty Dyplomatyczne”;
- 15 V 2008 r. – w Milanówku miała miejsce konferencja pn. „Pozyskiwanie, gromadzenie i konserwowanie dokumentów do historii małych ojczyzn”, na której Magda Wiercińska, pracownika AAN, wygłosiła referat pt. „Żółty papier” – konserwacja dokumentów dwudziestowiecznych;
- 20 V 2008 r. – odbyło się II sympozjum archiwalno-muzealne pn. „Materiały archiwalne – obiekty muzealne. Zagadnienia współpracy archiwum państwowego i instytucji muzealnej”, w którym brali udział pracownicy AAN;
- 5 VI 2008 r. – odbyło się zebranie naukowe zorganizowane w AGAD przez Zakład Naukowy Archiwistyki NDAP pn. „Inwentarz archiwalny - problemy ewidencji i informacji o zasobie”. Uczestniczyło w nim 13 osób;
- 12 VI 2008 r. – pracownicy archiwum wzięli udział w III sympozjum archiwalno-muzealnym pn. „Muzealne i archiwalne standardy opisu zasobu”, zorganizowanym w siedzibie AGAD;

- 25-27 VI 2008 r. – na V Ogólnopolskim Spotkaniu Historyków Sztuki i Konserwatorów w Warszawie, Magdalena Wiercińska przedstawiła referat pt. „Technika i technologia zwojów chińskich”.

NAC

- 16-20 IV 2008 r. – pracownicy archiwum uczestniczyli w konferencji pn. „Pingwinaria”, która odbywała się w Krynicy Górskiej. Dyrektor archiwum dr Nikodem Bończa-Tomaszewski oraz Rafał Maryś wygłosili referat pt. „Narodowe Archiwum Cyfrowe a kwestia otwartych standardów i open source w Polsce”;
- 21 V 2008 r. – w siedzibie archiwum odbyło się spotkanie, poświęcone digitalizacji zbiorów archiwów państwowych, a także problematyce zarządzania dokumentem elektronicznym;

AP W CZESTOCHOWIE

- 3-4 IV 2008 r. – dr A. Krzemińska brała udział w konferencji metodycznej p.n: „Problemy opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych”;
- 15 V 2008 r. - dr A. Krzemińska uczestniczyła w Katowicach w konferencji pn. „Biblioteka 2.0. Zasoby cyfrowe w nauce, kulturze i administracji”, zorganizowaną przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego;
- 25-27 V 2008 r. – dr A. Krzemińska uczestniczyła w konferencji pn. „Dokumentacja nieaktowa w instytucjach nauki i kultury”, zorganizowanej przez Archiwum Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zaprezentowała referat pt. „Materiały audiowizualne na przedpolu archiwalnym – problemy gromadzenia i opracowania”;
- 12 VI 2008 r. – dr A. Krzemińska uczestniczyła w Warszawie w III Sympozjum archiwalno-muzealne pn. „Muzealne i archiwalne standardy opisu zasobu. Możliwości współpracy”. Zaprezentowała wystąpienie pt. „Deskrypcja obiektów archiwalnych, muzealnych i bibliotecznych w archiwum. Kilka refleksji po wizycie w Archiwum Królewskiej Szwedzkiej Akademii Nauk (Center for History of Science)”.

AP W KOSZALINIE

- 3 VI 2008 r. – na konferencji metodycznej pt. „Problemy opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych”, zorganizowanej przez Zakład Naukowy Archiwistyki NDAP, Ryszard Marczyk, kierownik Oddziału II AP i Robert Borucki, kustosz w koszalińskiego archiwum, przygotowali referat pt. „Problematyka opracowania materiałów audiowizualnych w świetle doświadczeń Archiwum Państwowego w Koszalinie”.

AP W KRAKOWIE

- 4 IV 2008 r. – na zebraniu naukowym w AP w Krakowie Mariola Szaleniec wygłosiła referat

pt.: „Spuścizna Karola Kleszczyńskiego – działacza emigracyjnego, w Papieskim Instytucie w Rzymie”;

- 4 IV 2008 r. – pracownicy archiwum brali udział w Konferencji Metodycznej „Problemy opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych” w Warszawie. Zaprezentowano referaty: Zofia Czekalska-Sitko: „Podejście do opracowania materiałów audiowizualnych na przykładach zasobu archiwalnego TVN Discovery Historia”; Agnieszka Gicala: „Problem budowania struktury słów kluczowych w bazach danych opisujących nagrania audiowizualne na przykładzie TVN.”; Joanna Potasz: „Problem praw autorskich do posiadanych materiałów audiowizualnych w kontekście ich udostępniania”;
- 24 IV 2008 r. – Szczepan Świątek wygłosił referat w Stowarzyszeniu Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego pt.: „O pełne monografie domów i kamienic krakowskich”;
- 7 V 2008 r. – Szczepan Świątek wygłosił referat w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie pt.: „Dzieje stowarzyszeń technicznych i losy inżynierów w czasie okupacji niemieckiej w dokumentach Archiwum Państwowego w Krakowie”;
- 20 V 2008 r. – Teresa Filipczak w ramach Sympozjum Archiwalno-Muzealnego w Warszawie wygłosiła referat pt.: „Archiwa w strukturach organizacyjnych placówek muzealnych Krakowa”.

AP W LESZNIE

- 3-4 IV 2008 – dyrektor archiwum Elżbieta Olender oraz Barbara Ratajewska uczestniczyły w konferencji pn. „Problemy opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych”, zorganizowanej w siedzibie Archiwum Głównego Akt Nowych w Warszawie;
- 23-25 IV 2008 - dyrektor archiwum Elżbieta Olender oraz Barbara Ratajewska, na zaproszenie Stowarzyszenia Archiwistów Polskich Oddział w Legnicy, uczestniczyły w szkoleniu archiwistów zakładowych w Karpaczu. Tematem szkolenia było wartościowanie dokumentacji w archiwach zakładowych. Przygotowano referat o wartościowaniu dokumentacji fotograficznej oraz prezentację multimedialną o fotografiach w zasobie Archiwum Państwowego w Lesznie;
- 4-5 VI 2008 – dyrektor archiwum Elżbieta Olender wzięła udział w zorganizowanej w Kaliszu konferencji pn. „Umieć czytać historię. Polsko-niemieckie spotkania archiwalne – Koszalin 2008”.

AP W OPOLU

- 6 VI 2008 r. – odbyło się zebranie naukowe, podczas którego przedstawiony został referat pt. „Encoded Archival Description (EAD) jako standard budowy elektronicznych pomocy archiwalnych- wprowadzenie” autorstwa Wojciecha Woźniaka.

AP W PŁOCKU

- 3-4 IV 2008 r. – Leszek Franciszkiewicz, dyrektor AP Płock, podczas konferencji dotyczącej problemów opracowania materiałów audiowizualnych w archiwach państwowych, zorganizowanej przez NDAP, wygłosił referat pt. „Digitalizacja fotografii z zespołu archiwalnego KW PZPR w Płocku. Założenia, realizacja, problemy, wnioski na przyszłość”;
- 23-25 IV 2008 r. – Jolanta Leśniewska, kierownik Oddziału w Kutnie, wzięła udział w szkoleniu zorganizowanym przez SAP O/Legnica i Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział w Legnicy, podczas którego wygłosiła referat pt. „Regionalizm a wartościowanie dokumentacji w archiwach zakładowych”;

AP W POZNANIU

- 10 IV 2008 r. – przedmiotem zebrania naukowego w AP w Poznaniu był referat dr Andrzeja Choniawki pt. „Mechanizmy polityki historycznej w Polsce Ludowej w okresie postalinowskim na przykładzie książek Antoniego Czubińskiego o Centrolewie i Leszka Moczulskiego o wojnie obronnej Polski w 1939 r.”;
- 26-27 IV 2008 r. – kierownik Pracowni Konserwacji Materiałów Archiwalnych AP w Poznaniu, Przemysław Wojciechowski, wziął udział w V Forum Bibliofilów Polskich w Bibliotece Śląskiej w Katowicach, gdzie wygłosił prelekcję nt. historii Wielkopolskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki oraz form i metod zabezpieczania książki zabytkowej;
- 15 V 2008 r. – podczas zebrania naukowego w AP w Poznaniu Przemysław Wojciechowski zaprezentował referat pt. „Problematyka konserwacji archiwaliów na Powszechnych Zjazdach Archiwistów Polskich”;
- 4 VI 2008 r. – Hanna Staszewska-Katolik uczestniczyła w zebraniu naukowym Zakładu Naukowego Archiwistyki NDAP pn. „Inwentarz archiwalny – problemy ewidencji i informacji o zasobie archiwalnym”, gdzie wygłosiła referat pt. „Kierunek zmian w obowiązujących przepisach metodycznych w archiwach państwowych w kontekście wdrożenia Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej - wybrane propozycje”. W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele NDAP, CKM, archiwów państwowych i środowisk uniwersyteckich. W trakcie zebrania przedstawiono projekty zmian w przepisach metodycznych dot. ewidencji zasobu archiwalnego, przygotowane przez grupę roboczą ds. zmian przepisów w ramach zespołu Informatyka i Archiwa.

AP W RZESZOWIE

- 8 V 2009 r. – pracownicy archiwum wzięli udział w II Polsko-Ukraińska Konferencji Historycznej „Wspólne korzenie – wspólny dom”, organizowanej przez Muzeum Regionalne w Brzozowie.

AP W SIEDLCACH

- 11 IV 2008 r. – miała miejsce sesja pn. „W służbie dla Ceranowa. 100-lecie śmierci Ludwika

Górskiego. 500-lecie parafii Ceranów”, zorganizowana przez Zespół Szkół w Ceranowie pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pracownik archiwum Grzegorz Welik wygłosił referat pt. „Działalność Ludwika Górskiego w Ceranowie i Sterdyni”;

- 27 IV 2008r. – na konferencji pn. „W 100-lecie śmierci Ludwika Górskiego”, Grzegorz Welik wygłosił referat pt. „Ludwik Górski 1818 – 1908”;
- 30-31 V 2008 r. – na sesji naukowej pn.: „Dzieje wojenne i powojenne szlachty podlaskiej”, zorganizowanej przez Muzeum Regionalne w Siedlcach, działającą przy Archiwum Fundację Rozwoju Badań Regionalnych „Sigillum”, Instytut Historii Akademii Podlaskiej, Polskie Towarzystwo Ziemiańskie, Stowarzyszenia Dom Polski „Sarmacja”, Grzegorz Welik wygłosił referat pt. „Dzieje wojenne i powojenne rodzin Chrzanowskich i Frankowskich, ziemian z powiatu łosickiego”;
- 13 VI 2008 r. – Artur Rogalski wygłosił referat pt. „Słów kilka o artykule „Radzyń i powiat radzyński w okresie Księstwa Warszawskiego 1809 – 1812. Próba nakreślenia problemu badawczego” na konferencji naukowej pn. „1468-2008. Jubileusz 540-lecia lokacji miasta Radzyna Podlaskiego”, zorganizowanej przez Radzyńskie Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych pod patronatem posła ziemi radzyńskiej na Sejm RP Jerzego Rębka;
- 23 VI 2008 r. – Grzegorz Welik zaprezentował referat pt. „Ziemianie jako fundatorzy obiektów sakralnych na przełomie XIX i XX wieku”, w ramach konferencji naukowej *Od Janowa do Siedlec. 190. rocznica powołania Diecezji Podlaskiej*, zorganizowanej przez Instytut Historii Akademii Podlaskiej oraz działającą przy Archiwum Fundację Rozwoju Badań Regionalnych „Sigillum”;

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 20 VI 2008 r. - w Oddziale AP w Wilkowie odbyło się zebranie naukowe na którym Mirosław Zapala przedstawił referat pt. „Zasób kartograficzny Archiwum Państwowego w Zielonej Górze Oddział w Wilkowie”

2. Szkolenia, komisje metodyczne

NDAP

- 30 VI 2008 r. - odbyło się posiedzenie Centralnej Komisji Metodycznej. Komisja zapoznała się z założeniami do Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej ZoSIA i poddała go dyskusji.

AAN

- Komisja Metodyczna AAN w drugim kwartale 2008 roku zbierała się dwukrotnie – w dniu 16 maja (omówiono projekt wskazówek metodycznych dotyczących zasad opracowania zespołów archiwalnych prokuratur okresu XIX-XXI wieku) i w dniu 23 czerwca (dyskusja

dotyczyła opracowania zespołów akt Henryka Raabego 1881-1951, Ryszarda Białousa 1929-1984, Zenona Wróblewskiego 1946-1985 oraz instruktażu opracowania zespołu akt Komisji Rządzącej we Lwowie 1918-1919).

AP W KOSZALINIE

- 25 VI 2008 r. – Komisja Metodyczna AP w Koszalinie na swoim posiedzeniu rozpatrzyła 6 notatek informacyjnych wraz z inwentarzami książkowymi do zespołów archiwalnych, wytworzonych przez prezydium gromadzkich rad narodowych powiatu koszalińskiego i świdwińskiego oraz 2 inwentarze książkowe wraz ze wstępami do zespołów: Prezydium PRN i UP w Szczecinku z lat 1950-1975 i Zarząd Miejski i MRN w Kaliszu Pomorskim z lat 1945-1950.

AP W OPOLU

- 8 V 2008 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, którego przedmiotem obrad było omówienie i zatwierdzenie wstępów i inwentarzy zespołów akt: nr 1673 Głuchołaskie Zakłady Papiernicze w Głuchołazach, nr 1358 Wielobranżowa Spółdzielnia Pracy Usług Rzemieślniczych w Grodkowie;
- 27 VI 2008 r. – odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, którego przedmiotem obrad było:
  - omówienie i zatwierdzenie wstępów i inwentarzy zespołów akt: nr 1351 Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet” Spółka z o.o. w Brzegu, nr 1354 Nadodrzańskie Zakłady Garbarskie Przedsiębiorstwo Państwowe w Brzegu, nr 378 Fabryka Maszyn i Urządzeń „Agromet-Pionier” w Strzelcach Opolskich,
  - omówienie i zatwierdzenie zmian w rozmiarach zespołów nr 1599 Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Prudniku i nr 1606 Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Prudniku w związku z decyzją Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji o wycofaniu z brakuwania niektórych jednostek.

AP W POZNANIU

- 24 IV 2008 r. – Komisja Metodyczna AP w Poznaniu zatwierdziła wstępy i inwentarze zespołów akt: „Sąd Obwodowy w Krotoszynie” 1879-1919, „Poznańska Fabryka Maszyn Pakujących >Spomasz< w Poznaniu” 1974-1991 (nr 4969), „Gminna Rada Narodowa w Tarnowie Podgórnym” 1973-1990 (nr 1728) i „Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury i Urządzeń Komunalnych >Powogaz< w Poznaniu” 1972-1995 (nr 5581). Zatwierdzono także przedstawiony wykaz przesunięć międzyzespołowych i zmian nazw zespołów, a także dyskutowano nad metodą opracowania ekstraktów z przedrozbiorowych ksiąg sądowych oraz pomocy kancelaryjnych i archiwalnych do tych ksiąg.
- 16 V 2008 r. – Komisja Metodyczna AP w Poznaniu zatwierdziła zespoły akt zarządów

miejskich, miejsko-gminnych i gminnych Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, o numerach 5325-5384, utworzone w następstwie likwidacji zbioru szczątków nr 4017 o nazwie „Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej”. Zakwalifikowano też do ponownego opracowania zespoły archiwalne z AP w Lesznie i AP w Poznaniu, do których nastąpiły duże dopływy.

AP W PRZEMYSŁU

- 3 IV 2008 r. - Komisja Metodyczna podjęła uchwałę w sprawie podziału dotychczasowego zbioru nr 147 Parafie greckokatolickie byłego województwa rzeszowskiego – zbiór szczątków zespołów na zespoły proste oraz wyodrębnienia z niego 116 nowych zespołów archiwalnych; oraz zatwierdziła inwentarze archiwalne oraz notatki do opracowanych zespołów;
- 12 VI 2008 r. – odbyło się zebranie Komisji Metodycznej. Przedmiotem obrad było omówienie problemów metodycznych związanych z opracowaniem zespołu archiwalnego nr 2000 Materiały rodziny Bogusiewiczów 1896-1945, 1951-1956, 1965 oraz zatwierdzenie inwentarzy archiwalnych oraz notatek do opracowanych zespołów.

3. Współpraca z lokalnymi władzami i instytucjami naukowo-kulturalnymi

AGAD

- 8 IV 2008 r. – w siedzibie AGAD odbyło się seminarium „Polska – Persja/Iran XV-XXI w. Sześć wieków wzajemnych kontaktów”, zorganizowane we współpracy z ambasadą Iranu. Obradom towarzyszyła wystawa archiwalna, na której pokazano archiwalia z AGAD, AAN i NAC oraz Archiwum Narodowego Iranu. Wystąpienia na seminarium oraz wyeksponowane archiwalia miały na celu prezentację nieznaną szerzej, a trwających od XV w. przyjaznych kontaktów dyplomatycznych, gospodarczych i kulturalnych między państwami polskim i perskim (irańskim). Ważnym wydarzeniem były wystąpienia przedstawicieli Towarzystwa Isfahańskiego, skupiającego rozszarpanych na całym świecie Polaków, którzy w dzieciństwie zostali wysiedleni w głąb ZSRR, a następnie wyprowadzeni wraz z armią gen. W. Andersa, znajdując ocalenie w Iranie.
- 6-7 IV 2008 r. – w galerii Sztuki Współczesnej „Zachęta” odbywało się Seminarium pn. „Transport i eksponowanie obiektów sztuki współczesnej” w ramach projektu „To nie jest wystawa”,; A. Czajka wygłosiła referat pt: *Jak przechowywać transportować i eksponować fotografie i dzieła sztuki na podłożach papierowych – profilaktyka konserwatorska w praktyce*;
- 15-16 V 2008 r. – na Międzynarodowej Konferencji Historycznej w Szkole Wyższej Przymierza Rodzin w Warszawie, dr J. Grabowski zaprezentował referat pt. *Między konwencją a rzeczywistością. Obraz biskupa w źródłach pisanych i ikonografii*;

- 26-27 VI 2008 r. – odbywały się w Toruniu: V ogólnopolskie spotkanie historyków sztuki i konserwatorów dzieł sztuki Orientu. Anna Czajka zaprezentowała referat pt.: „*Pomiędzy Wschodem a Zachodem – konserwacja arabskich dokumentów waq f*;
- Archiwum współpracuje z Biblioteką Narodową oraz Instytutem Historii i Instytutem Badań Literackich PAN: Elektroniczne Archiwum Zabytków Piśmiennictwa Polskiego EAZPP. W pierwszej połowie 2008 r. odbyło się 8 spotkań roboczych zespołu w Bibliotece Narodowej w Warszawie, ich celem było opracowanie:
  - a) metod szukania kryteriów reprezentatywnego wyboru najcenniejszych zabytków tekstowych piśmiennictwa polskiego przed rokiem 1600;
  - b) kreślenie „Kanonu zabytków piśmiennictwa polskiego”.

AAN

- 28 VIII 2008 r. – archiwum we współpracy z Korpusem Ochotników Specjalistów zorganizowało seminarium pn. „Opornych portret własny”, w ramach projektu „Ostatnie ofiary stalinizmu w Polsce w okresie stanu wojennego 1981-1983 i ich obrońcy”. Referat pt. „Historia mówiona – oral history” wygłosił Paweł Libera, a oceny i podsumowania projektu dokonał Tadeusz Krawczak.

NAC

- 7-28 IV 2008 r. – archiwum współpracowało przy wystawie pt. *Eugenika. Walka ze zwyrodnieniem rasy*, organizowanej przez Bibliotekę Uniwersytetu Warszawskiego.

APDOiP

- 15 V 2008 r. – miała miejsce konferencja pn. „Pozyskiwanie, gromadzenie, konserwowanie dokumentów do historii małych ojczyzn”, zorganizowana przy współpracy z Urzędem Miasta Milanówka, Muzeum Niepodległości oraz Towarzystwem Miłośników Milanówka”. Wśród prelegentów znaleźli się pracownicy archiwum: Jolanta Louchin dyrektor APDOP wygłosiła referat pt. „Źródła do historii lokalnej (z doświadczeń archiwów państwowych, Archiwum Akt Nowych i innych placówek)”, oraz kierownik Oddziału Przechowalnictwa w APDOP - Artur Urbański, który zaprezentował referat pt. „Znaczenie dokumentacji osobowej i placowej w badaniach historii najnowszej (na przykładzie Zakładów Mechanicznych Ursus)”.

AP W KOSZALINIE

- 3 IV 2008 r. - w ramach współpracy z placówkami oświaty koszalińskie AP po raz trzeci włączyło się do ogólnopolskiej akcji pod nazwą „Dzień Przedsiębiorczości”, zorganizowanej przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Celem „Dnia Przedsiębiorczości” jest włączenie środowiska przedsiębiorców i instytucji w edukację młodzieży szkół średnich oraz stworzenie nowatorskiej płaszczyzny przekazywania jej wiedzy o funkcjonowaniu

rynku pracy. Archiwum przyjęło w dniu 3 kwietnia na kilkugodzinną praktykę troje uczniów III klasy Technikum Agrobiznesu Zespołu Szkół im. Wincentego Witosa w Boninie k. Koszalina, Opiekunem/koordynatorem ze strony archiwum był Waldemar Chlistowski, kierownik Oddziału III. W trakcie pobytu w archiwum uczniowie zostali zapoznani z działalnością instytucji, ze stanowiskiem pracy opiekuna i jego zakresem obowiązków, zwiedzili archiwum i zobaczyli ciekawsze materiały z jego zasobu. W części praktycznej pobytu uczniowie wykonywali proste prace związane z bieżącą działalnością archiwum (wyszukiwanie informacji w archiwalnych bazach danych, wyszukiwanie danych do kwerend, uzupełnianie bazy danych SEZAM i sporządzanie kart zespołów, zapoznanie się z obsługą urządzeń technicznych, wysyłanie faksów, paginacja);

- 24-26 IV 2008 r. – Sławomir Miara, kierownik Oddziału w Szczecinku, wziął udział w sesji w ramach VIII Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki. Spotkania z nauką w Połczynie Zdroju, Barwicach i Czaplunku;
- 20 V 2008 r. – Krzysztof Chochuł, kierownik Oddziału w Słupsku, uczestniczył w wykładach prof. dr Stephana Hartmanna z Niemiec na tematy: „Dzieje i zasób archiwalny Geheimes Statsarchiv der Preussischen Kulturbesitz Berlin-Dahlem” i „Niemcy w Gnieźnie na przestrzeni dziejów”, zorganizowanych przez Akademię Pedagogiczną w Słupsku i Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Słupsku.

AP W LESZNE

- 16 V 2008 r. - w Muzeum Ziemi Wschowskiej we Wschowie otwarto wystawę pt. „Pamięć nie dała się zgładzić Katyń 1940”. W uroczystym otwarciu wystawy wzięły udział dyrektor Archiwum Elżbieta Olender oraz Barbara Ratajewska;
- 30 V i 2 VI 2008 r. - Barbara Ratajewska przeprowadziła prelekcje dla młodzieży wschowskich szkół, w których łącznie wzięło udział ponad 250 osób.
- VI 2008 – wystawę pt. „70 lat sportu żużlowego w Lesznie” Archiwum wypożyczyło do Gminnego Centrum Kultury w Krzemieniewie.

AP W LUBLINIE

- 9 IV - 13 V 2008 r. – w Oddziale w Kraśniku zaprezentowana została wystawa pt. „Zaplute karty reakcji. Polskie podziemie niepodległościowe 1944-1956” przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie. Wystawa przedstawiała najważniejsze zjawiska determinujące charakter polskiej konspiracji niepodległościowej z lat 1944-1956. Podczas otwarcia wystawy odbyła się projekcja dwóch filmów „Żołnierze wyklęci” oraz „Losy niezłomnych”. Otwarcia towarzyszyła również promocja wydawnictwa Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944–1956;
- 29-30 IV 2008 r. –w Oddziale w Radzynie Podlaskim zorganizowało drugą edycję

Radzyńskich Warsztatów Archiwistycznych. Uczestniczyło w nich ponad 50 studentów z takich ośrodków akademickich jak: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Akademia Podlaska w Siedlcach, Kolegia Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej i Radomiu oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie. Temat przewodni brzmiał: „Kancelaria i archiwum zakładowe”. Zajęcia warsztatowe prowadzili pracownicy archiwum oraz pracownicy nauki UMCS, UMK, Akademii Podlaskiej w Siedlcach i Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach;

- 30 V - 10 VI 2008 r. – w Oddziale w Kraśniku zorganizowana została w ramach współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej w Lublinie oraz z Miejską Biblioteką w Kraśniku wystawa pt. „...ksiądz musi zaprzestać. Życie i działalność księdza Romana Kotlarza”. Wystawa obrazowała najważniejsze momenty z życia księdza Kotlarza oraz dochodzenie do prawdy o jego śmierci. W trakcie otwarcia wystawy autor scenariusza Arkadiusz Kutkowski wygłosił prelekcję o życiu i działalności ks. Romana Kotlarza, określanego mianem „Radomskiego Popiełuszki”;
- 30 V 2008 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Wieczór Autorski w Archiwum Państwowym”. Bohaterem wieczoru był dr Dariusz Magier, który promował swoją książkę pt. „Codzienność w cieniu sowietyzacji. Eseje i dokumenty z życia Radzyna Podlaskiego i okolic w latach 1944-1956”;
- 8 VI 2008 r. – odbyły się doroczne uroczystości religijno-patriotyczne na Uroczysku Baran, tzw. „Podlaskim Katyniu” – w miejscu kaźni żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego pomordowanych przez NKWD i LWP w latach 1944-1945. Współorganizatorem imprezy było Archiwum Państwowe w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim;
- 13 VI 2008 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim otwarto wystawę fotografii Tomasza Młynarczyka pt. „Radzyń 7.00”. Wystawa towarzyszyła konferencji naukowej pt. „1468- 2008. Jubileusz 540-lecia lokacji miasta Radzyna Podlaskiego”;
- 27 VI 2008 r. – w Oddziale w Radzynie Podlaskim otwarto doroczną wystawę Radzyńskiego Klubu Fotograficznego „Klatka”. Ekspozycja dorobku Klubu zrzeszającego znakomitych fotografików uświetniła porozumienie zawarte pomiędzy Archiwum a RKF „Klatka”, w myśl którego zdjęcia z tej i wszystkich przyszłych wystaw – po okresie prezentacji w galeriach – znajdują się w zasobie Archiwum Państwowego.

AP W PŁOCKU

- 24 IV 2008 r. - w siedzibie archiwum odbyła się uroczystość wręczenia nagród zwycięzcom konkursu wychowania patriotycznego i obywatelskiego, adresowanego do uczniów szkół gimnazjalnych z terenu powiatu plockiego, sierpeckiego oraz gostyńskiego. Organizatorem konkursu było Gimnazjum nr 6 w Płocku, a honorowy patronat nad

konkursem objęło Archiwum Państwowe w Płocku i Stowarzyszenie Przyjaciół AP Płock. Konkursowi przyświecały słowa papieża Jana Pawła II: „Ojczyzna posiada znaczenie, którego nie znają inne narody”. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in.: zastępca Prezydenta Miasta Płocka – Piotr Kubera, dyrektor Delegatury w Płocku Kuratorium Oświaty w Warszawie – Wojciech Rogalski i lokalne media;

- 3 V 2008 r. - nastąpiło otwarcie wystawy pt. „Przywrócić pamięć. Album kutnowski” zorganizowanej przez Oddział w Kutnie we współpracy z Kutnowskim Domem Kultury i Agencją Rozwoju Regionu Kutnowskiego. Na wystawie czynnej do 31 sierpnia zaprezentowano zdjęcia ok. 600 mieszkańców powiatu kutnowskiego z lat 20. i 30. XX wieku na tle charakterystycznych dla tego regionu miejsc, pochodzące z akt przedwojennego Starostwa Kutnowskiego. W związku z wystawą powstał 30 minutowy film dokumentalny zrealizowany przez TVP 3 pt. „Album Kutnowski”, który został kilkakrotnie wyemitowany w telewizji, m.in. przed otwarciem wystawy jako jej zwiastun oraz opracowano katalog wystawy.

AP W POZNANIU

- 1 IV 2008 r. - w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie otwarto wystawę pt. „*Ars scribendi*. O sztuce pisania w średniowiecznej Polsce”, w przygotowaniu której brało udział także AP w Poznaniu. Wystawa pokazywała najstarsze zabytki piśmiennictwa polskiego, przechowywane w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie, Archiwum Państwowym w Poznaniu i Bibliotece Kórnickiej PAN. Na wystawie zeksponowano 130 dzieł średniowiecznej sztuki pisarskiej, wśród nich najstarsze w zbiorach polskich importowane kodeksy, w tym „Ewangeliarz gnieźnieński” z ok. 800 r., „Złoty Kodeks Gnieźnieński” z XI w. i „Ewangeliarz Kruszwicki” z XII w., oraz dokumenty, np. „Bulla Gnieźnieńska” z 1136 r., dokument kardynała Humbalda z 1146 r. i fundacja Zbiluta dla klasztoru cystersów w Łeknie z 1153 r. Z zasobu AP w Poznaniu pochodziło 76 obiektów, a wśród nich wspomniany dokument Zbiluta, dokumenty książęce, królewskie, starościńskie, opackie, prywatne i miejskie z XIII-XV w. oraz księgi sądowe szlacheckie i miejskie z XIV i XV w. Dopełnieniem przedsięwzięcia był udział w czerwcowej „Gnieźnieńskiej Nocy Muzeów”, podczas której po wystawie oprowadzała mgr Zofia Wojciechowska, st. kustosz AP w Poznaniu. Wystawa trwała do dnia 31 VII 2008 r.;
- 6 V 2008 r. - kierownik Pracowni Konserwacji Materiałów Archiwalnych AP w Poznaniu, Przemysław Wojciechowski, współpracował z magistrantkami z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przy badaniu bioaerozoli w magazynach archiwalnych i pobieraniu próbek na obecność grzybów i bakterii na archiwaliach.

AP W SIEDLCACH

- 30 IV 2008 r. – w ramach współpracy ze szkołami średnimi, w II LO im. Św. Królowej

Jadwigi w Siedlcach dyrektor AP wygłosił prelekcję wraz z pokazem kopii dokumentów. Tematem prelekcji były wzorce patriotyzmu, a wystąpienie było elementem prezentacji przygotowanej przez uczniów z okazji rocznicy Konstytucji 3 maja;

- 15 IX w Sali Białej Miejskiego Ośrodka Kultury w Siedlcach dyrektor AP wygłosił wykład „Dzieje Siedlec w pigułce” dla młodzieży ze szkół średnich. Wykład był elementem Europejskich Dni Dziedzictwa na Mazowszu '2008;
- 30-31 V 2008 r. – W ramach współpracy pomiędzy Archiwum i Muzeum została zorganizowana sesja naukowa „Dzieje wojenne i powojenne szlachty podlaskiej” połączona ze zwiedzaniem zabytkowych dworów w okolicach Siedlec;
- 6 VI 2008 r. – otwarto wystawę pt. „Lecz duszy zabić nie mogą” – opozycja siedlecka w latach 1980 – 1989”, w której organizację włączyli się studenci historii Akademii Podlaskiej;
- 23 VI 2008 r. – Archiwum poprzez działającą przy nim Fundację Rozwoju Badań Regionalnych „Sigillum” było też, wraz z Instytutem Historii Akademii Podlaskiej współorganizatorem konferencji naukowej „Od Janowa do Siedlec. 190 rocznica powołania Diecezji Podlaskiej”;

AP W SUWALKACH

- 8 IV 2008 r. – na promocji publikacji pt. „Środowiska inteligenckie Suwalszczyzny oraz ziem ościennych w okresie zaborowym i II Rzeczypospolitej” oraz tomu VII „Rocznika Augustowsko-Suwalskiego”, zorganizowanej przez Augustowsko-Suwalskie Towarzystwo Naukowe i Muzeum Okręgowe w Suwałkach, dyrektor AP wygłosił referat pt. „Staroobrzędowcy w dokumentach władz 1950 – 1970”;
- 6 VI 2008 r. – na konferencji naukowej „Region grajewski w XIX wieku”, zorganizowanej przez Urząd Miasta Grajewa, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Uniwersytet w Białymstoku i Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych kierownik AP w Suwałkach Oddziału w Ełku przedstawił referat pt. „Archiwalia dziewiętnastowieczne dotyczące regionu grajewskiego w zbiorach AP w Suwałkach Oddziału w Ełku”;

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 25 IV 2008 r. - w ramach współpracy archiwum z Lubuskim Towarzystwem Genealogicznym przeprowadzone zostały warsztaty w zakresie metod poszukiwań genealogicznych, dr Tadeusz Dzwonkowski przedstawił źródła poszukiwań genealogicznych w Internecie, pokazując praktyczne możliwości odnalezienia interesujących materiałów.

4. Nabytki i darowizny

AAN

- 27 VI 2008 r. – w siedzibie archiwum miała miejsce uroczystość przekazania oryginalnych taśm magnetofonowych z pierwszego procesu przywódców Konfederacji Polski Niepodległej w latach 1981-1982. Dwadzieścia taśm z procesu nagrał na magnetofonie ZK-45 jeden z sądzonych wówczas liderów KPN Tadeusz Stański. Taśmy miały dokumentować przebieg procesu. Po jego zakończeniu były one przechowywane w ukryciu, w domu przewodniczącego NSZZ "Solidarność" Stacji Radiowych i Telewizyjnych Leszka Sieradzkiego w Mińsku Mazowieckim. Do zasobu AAN materiały te zostały przekazane na zasadzie non-profit;
- Z większych i ciekawszych nabytków omawianego okresu odnotować można przejęcia akt: Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (11 metrów akt z 1857-1988) oraz Przemysłowego Instytutu Elektroniki (blisko 11 metrów akt z lat 1979-2007) – z archiwów zakładowych nadzorowanych urzędów. Ponadto przejęto m.in. akta Romana Abrahama, Środowiska Żołnierzy Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie”, Samodzielnego Batalionu im. Mączyńskiego Narodowych Sił Zbrojnych (od środowisk kombatanckich) oraz kilka kolejnych dopływów do zbioru akt Archiwum Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i Ich Rodzinom – w tym relacje osób represjonowanych.

AP W LESZNIE

- W okresie IV-VI 2008 przejęto wstępniki ksiąg urzędów stanu cywilnego oraz kilkadziesiąt jednostek archiwalnych z Miejskiego Ośrodka Kultury w Lesznie. Dopływy doszły także do zespołów nr 458 Związek Bojowników o Wolność i Demokrację w Lesznie oraz do zespołu nr 765 Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Lesznie;
- Z Sądu Rejonowego w Kościanie przejęto dwa nowe zespoły archiwalne: zespół nr 950 Sąd Grodzki w Kościanie z lat 1945-1950 (1243 j.a.) oraz zespół nr 951 Sąd Grodzki w Śmiglu z lat 1945-1950 (459 j.a.). Archiwum otrzymało w formie daru akta Fundacji Leszczyński Klub Motocyklowy "Unia" w Lesznie (11 j.a.).

AP W OLSZTYNIE

- w okresie II - VI 2009 r. - archiwum olsztyńskie przejęło akta Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie z lat 1946-1985 (236 j.a.) oraz akta Sejmiku Samorządowego Województwa Olsztyńskiego z lat 1990-1998 (98 j.a.). Oba zespoły pod względem badawczym są nader interesujące. Pierwszy obrazuje początki bibliotek, ich dalszy rozwój, a także rozwój czytelnictwa na Warmii i Mazurach, drugi zawiera protokoły posiedzeń, protokoły sesji, regulaminy, realizacje uchwał, interpelacje i wnioski, które odzwierciedlają dziewięć pierwszych lat działania Sejmiku Samorządowego w Olsztynie.

AP W PŁOCKU

- II kwartał 2008 r. – archiwum zakupiło kolejną partię nagrań (205 j.inw.) audycji *Poranny Gość* wyemitowanych na falach Katolickiego Radia Płock w 2007 r.

AP W SUWAŁKACH

- VI 2008 r. – w ramach zabezpieczania i gromadzenia materiałów archiwalnych ze zbiorów prywatnych AP w Suwałkach zakupiło ze środków Funduszu Promocji Kultury, spuściznę jednego z suwalskich fotografów. Dokumenty to ponad 8 tys. klatek negatywów, diapozytywów, odbitek na papierze fotograficznym. Materiały mają wyjątkową wartość historyczną dla regionu, bo dokumentuje głęboko i bardzo sugestywnie zmiany społeczne, gospodarcze, kulturalne w długim okresie, od początku lat pięćdziesiątych po lata siedemdziesiąte XX w., ze szczególnym uwzględnieniem Suwałk.

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 30 V 2008 r. - zakupiono dwa dokumenty pergaminowe. Pierwszy z nich, wystawiony w 1525 roku przez króla Zygmunta Starego dotyczy wyroku w sporze między miastem Wschową a Piotrem Górskim, kanclerzem nakielskim, starostą wschowskim; drugi dokument, wystawiony w 1649 roku przez króla Jana Kazimierza dotyczy potwierdzenia zakazu mieszczanom wschowskim sprzedaży obcego wina w domach prywatnych bez zezwolenia rady miejskiej. Dokumenty zostały włączone do zespołu „Akta miasta Wschowa”

5. Popularyzacja zasobu

AGAD

- IV 2008 r. była prezentowana wystawa zorganizowana we współpracy z Archiwum Akt Nowych, Narodowym Archiwum Cyfrowym oraz Ambasadą Islamskiej Republiki Iranu pt. „Polska – Persja/Iran XV-XXI, sześć wieków wzajemnych kontaktów”.

AAN

- 11 – 25 IV 2008 r. – w Muzeum Ziemi Mińskiej w Mińsku Mazowieckim prezentowana była wystawa pt. „Katyń. Walka o prawdę”. W związku z wizytą w siedzibie Archiwum Głównego Akt Dawnych Wicemarszałka Sejmu RP Stefana Niesiołowskiego, zaprezentowano wybrane, najcenniejsze i najciekawsze dokumenty z zasobu AAN. Dokumenty z zasobu Archiwum były prezentowane również podczas konferencji naukowej „Polska – Persja/ Iran. Sześć wieków wzajemnych kontaktów” (w gmachu Archiwum Głównego Akt Dawnych);

- W omawianym okresie miało miejsce 6 prelekcji dotyczących historii, zasobu, działalności bieżącej archiwum – przygotowanych dla studentów Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (18 kwietnia), studentów Akademii Podlaskiej w Siedlcach (28 kwietnia), studentów historii Uniwersytetu Warszawskiego (w dniach 30 maja i 12 czerwca), studentów socjologii Uniwersytetu Warszawskiego (również dwie grupy – obie w dniu 4 czerwca).

APDOiP

- 6 VI 2008 r. – w ramach organizowanej co roku imprezy pn. „Festiwal Otwartych Ogrodów”, która ma na celu wzmacnianie społecznej świadomości na temat ochrony dziedzictwa i środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń- Archiwum przygotowało wystawę pt. „Przedwojenny Milanówek w fotografii”.

AP W KOSZALINIE

- V 2008 r. - Krzysztof Skrzypiec ze słupskiego Oddziału AP udzielił dwóch wywiadów dla miejscowej prasy na temat historii prasy lokalnej w latach 1945-1989 („Moje Miasto” nr 7/2008 i „Głos Pomorza” nr 87 z 12-13 IV 2008 r.);
- 27 V 2008 r. – koszalińskie AP, w ramach corocznych „Dni Koszalina”, uczestniczyło w zorganizowanej przez Koszalińską Bibliotekę Publiczną akcji głośnego czytania polskiego tłumaczenia kroniki Koszalina Johanna Davida Wendlanda (wykonanego wcześniej przez pracowników Archiwum), której oryginał, pochodzący z połowy XVIII w., Archiwum wyeksponowało w gablocie wystawienniczej. Kilku godzinna impreza miała miejsce w handlowej Galerii EMKA. Kronikę czytali m.in. przedstawiciele władz Koszalina i przypadkowi mieszkańcy miasta;
- 31 V 2008 r. - Krzysztof Skrzypiec ze słupskiego Oddziału AP wystąpił w ramach VI Bałtyckiego Festiwalu Nauki z odczytami i prezentacjami multimedialnymi na temat historii prasy lokalnej w latach 1945-1989;
- 31 V 2008 r. - Krzysztof Skrzypiec, pracownik Oddziału w Słupsku, udzielił wywiadu dla słupskiej telewizji kablowej „Kanał 6” na temat historii prasy lokalnej w latach 1945-1989;
- VI 2008 r. – w koszalińskim AP opracowano i wysłano do NDAP trzy dokumenty ze swojego zasobu zakwalifikowane na wystawę pt. „Co kryją archiwa?. Dwa oblicza archiwów. Curiosa w zbiorach archiwów państwowych”, otwartą 30 września 2008 r. w siedzibie NDAP w Warszawie.;
- VI 2008 r. – na antenie Radio Koszalin wyemitowano reportaż pt. „Podróż w przeszłość”, z zorganizowanej w siedzibie AP wystawy i ścieżki edukacyjnej „pt. Köslin-Koszalin. Miasto pomorskie”, z udziałem Joanny Chojeckiej, dyrektora AP w Koszalinie;
- 29 VI 2008 r. - na antenie Radio Koszalin wyemitowano audycję pt. „Z dawnych kronik

Koszalina”, poświęconą życiu kulturalnemu Koszalina w latach 1945-1956 (w oparciu o wystawę eksponowaną w koszalińskim AP), z udziałem Waldemara Chlistowskiego, kierownika Oddziału III AP, i uczestników tamtych wydarzeń;

AP W KRAKOWIE

- III-IV 2008 r. – wystawa pt. „Bochnia w okresie staropolskim” została zorganizowana w siedzibie bocheńskiego Oddziału AP z okazji 755-lecia Bochni. Twórcy wystawy zaprezentowali zbiory dokumentujące ówczesne realia miasta, jego rolę gospodarczą i polityczną, przywileje królewskie, zabudowę, kopalnię soli, cechy miejskie, wkład cudzoziemców w dzieje Bochni oraz postaci św. Kingi, księcia Bolesława Wstydliwego i króla Kazimierza Wielkiego. Na wystawie przedstawiono nie tylko obiekty pochodzące z AP w Krakowie i Oddziału AP w Bochni, ale również udało się pozyskać cenne eksponaty z opactwa O.O. Cystersów w Mogile, bocheńskich parafii, Muzeum im. St. Fischera w Bochni, Saskiego Głównego Archiwum Państwowego w Dreźnie (Sächsisches Hauptstaatsarchiv), Kopalni Soli w Bochni oraz zbiorów prywatnych;
- V-VI 2008 r. – wystawa pt. „Bochnia w czasach PRL-u” została zorganizowana w Oddziale AP w Bochni w ramach programu Sokrates Comenius w międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Nasze małe Ojczyzny: Wczoraj–Dziś–Jutro”. Celem wystawy przygotowanej wspólnie z młodzieżą z Gimnazjum nr 1 w Bochni było zaprezentowanie nie tylko szerokiego wyboru materiałów archiwalnych, ale również przedmiotów związanych z życiem codziennym w Bochni w latach 1945-1989. Wystawa pokazywała ówczesną rzeczywistość na przykładzie typowego PRL-owskiego mieszkania, biura, szkoły, sklepu. Ekspozycja została również wykorzystana przez realizatorów TVP Historia do przygotowania programu z serii „Z archiwów PRL-u”.

AP W LESZNIE

- 11 IV 2008 r. – w siedzibie archiwum otwarto wystawę pt. „Pamięć nie dała się zgładzić Katyń 1940”. Wystawę zorganizowano przy współudziale Instytutu im. gen. „Grota” Roweckiego w Lesznie.
- 10 V 2008 r. – w Galerii Sztuki Muzeum Okręgowego w Lesznie otwarto wystawę pt. „70 lat Klubu Sportowego Unia Leszno”. Zorganizowały ją AP w Lesznie i Muzeum Okręgowe w Lesznie. Część eksponatów pochodziła z zasobu archiwum.
- IV-VI 2008 r. - archiwum przyjęło 20 wycieczek. Były to przede wszystkim grupy zwiedzające wystawę pt. „Pamięć nie dała się zgładzić. Katyń 1940”. Oprócz wycieczek szkolnych, wystawę zwiedzili także żołnierze służby zasadniczej leszczyńskiej jednostki wojskowej.

AP W OLSZTYNIE

- IV 2008 r. - archiwum gościło dwie grupy studentów historii, specjalizacji archiwalnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Podczas spotkania goście zapoznali się z historią archiwum i jego zasobu, zwiedzili wystawę oraz Pracownię Konserwacji i Naukową.
- IV-V 2008 r. - odbyły się lekcje archiwalne dla najmłodszych, tj. uczniów klas I-IV Szkoły Podstawowej nr 13 w Olsztynie, pod hasłem: „Co to jest archiwum, co to jest źródło archiwalne”; przygotowane przez studentkę pedagogiki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Annę Weiss. Spotkania poprowadziły Beata Waclawik i Monika Bogacz-Walska

AP W PŁOCKU

- 14-19 V 2008 r. – archiwum udostępniło ze swego zasobu dokumenty dotyczące strat moralnych i materialnych poniesionych przez mieszkańców Płocka podczas najazdu bolszewików w dniach 18-19 sierpnia 1920 r. na wystawę zorganizowaną przez Gimnazjum nr 4 im. Obrońców Płocka 1920 roku;
- 30 V - 29 IX 2008 r. – 104 skany dokumentów z Akt miasta Płocka dotyczących m.in. powstania narodowego 1830 r., pospolitego ruszenia, koszar, składki na mundury dla jeźdźców i pułków piechoty były eksponowane na wystawie historyczno-literackiej zatytułowanej „Na Ojczyzny zawołanie ... Tradycje oręża płockiego od powstania kościuszkowskiego do 1939 r. ”, zorganizowanej przez Książnicę Płocką z okazji Dni Historii Płocka

AP W POZNANIU

- 15 V 2008 r. – pracownicy AP w Poznaniu wzięli udział w nagraniu programu telewizji WTK Poznań, która w cyklu „Spacerkiem po Poznaniu” zaprezentowała „Skarby Archiwum Państwowego w Poznaniu”. Pokazano i omówiono najstarsze i najcenniejsze archiwalia, a także metody digitalizacji materiałów archiwalnych i ich konserwacji i restauracji. Oprócz tego telewizje kablowe i regionalne ośrodki TVP, głównie w Koninie, nagrały cykl programów z udziałem kierownika Oddziału AP w Koninie, P. Rybczyńskiego nt. świąt narodowych oraz prezentujących poszczególne obiekty zabytkowe w Koninie. Podobnie rozgłośnie radiowe w Poznaniu, Koninie, Pile i Koszalinie, nadały cztery wywiady i prelekcje archiwistów nt. możliwości wykorzystania źródeł archiwalnych, digitalizacji archiwaliów oraz programu „Kwaśny papier”. Kwestie te poruszała również lokalna prasa, głównie „Przegląd Koniński”;
- VI 2008 r. – Mariusz Jankowski, pracownik Oddziału Udostępniania Materiałów

Archiwalnych AP w Poznaniu, przeprowadził, z rekomendacji prof. Janusza Karwata, zajęcia na temat zasobu APP i jego oddziałów oraz metodyki badań archiwalnych w zakresie historii regionalnej, dla studentów zaocznych studiów podyplomowych Wyższej szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu;

- III-IV 2008 r. – Zofia Wojciechowska, starszy kustosz AP w Poznaniu, przeprowadziła w siedzibie archiwum cykl zajęć i wykładów dla studentów archiwistyki, informacji naukowej i historii zaocznej UAM w Poznaniu, oraz studentów archiwistyki UMK w Toruniu. Tematem zajęć były: rozwój form kancelaryjnych, inwentaryzacja dokumentów przy pomocy bazy SCRINIUM, a także historia, zasób i funkcjonowanie archiwum.

AP W PRZEMYSŁU

- 19 V 2008 r. – w ramach współpracy z Archiwum Akt Nowych w zaprezentowano kolekcję Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów na wystawie pt.: „Jak ptaki z rozbitych gniazd... Żołnierze tułacze...”. Uroczystego otwarcia dokonał dr Tadeusz Krawczak, kurator tej wystawy. Wystawie towarzyszył katalog prezentowanych eksponatów, którego poszerzone wydanie wykonało archiwum.

AP W SIEDLCACH

- 6 V 2008 r. – w siedzibie archiwum otwarto wystawę pt. *Lecz duszy zabić nie mogą – opozycja siedlecka w latach 1980-1989*.

AP W SUWAŁAKCH

- V-VI 2008 r. – w ramach imprez VI Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w sali wystawowej Archiwum zorganizowano ekspozycję „Osobliwości w archiwaliach”, na której zaprezentowano dokumenty oraz przedmioty ciekawe, zaskakujące, dziwne dla dzisiejszej publiczności pod względem formy lub treści. Ekspozycja adresowana była głównie do młodzieży szkolnej (zwiedziło ją kilkanaście wycieczek), a jej celem była popularyzacja w przystępnej formie wybranych zbiorów archiwum oraz faktów z historii regionu.

6. Wizyty

NDAP

- 5 V 2008 r. – przebywała w Polsce Pani Walentyna Jankowa z Rosyjskiego Naukowego Instytutu Archiwoznawstwa w Moskwie (WNIIDAD). Pani Jankowa była zainteresowana elektronicznym systemem obiegu dokumentacji. Zapoznała się z systemem wdrożonym w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku, z systemem Intradok w NDAP i koncepcją Archiwum Dokumentacji Elektronicznej;
- 17-20 VI 2008 r. – przebywała w Polsce Pani Joie Springer, Dyrektor Sekcji Postępu

i Przechowywania Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego UNESCO. Jej wizyta została zorganizowana w związku z posiedzeniem Komitetu Krajowego Programu „Pamięć Świata”. Pani Springer zapoznała się m. in. z wpisanymi na listę światowego dziedzictwa obiektami archiwalnymi z polskich archiwów. W posiedzeniu Komitetu wzięły udział Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, dr Sławomir Radoń, przewodniczący Komitetu Krajowego programu.

NAC

- 23 IV 2008 r. – na zaproszenie Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Sławomira Radonia w Archiwum Akt Nowych i Narodowym Archiwum Cyfrowym gościł Zbigniew Chlebowski, przewodniczący Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. W spotkaniu, uczestniczyli dyrektor generalna NDAP Grażyna Ignaczak-Bandyk, dyrektor Archiwum Akt Nowych Tadeusz Krawczak, dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych Hubert Wajs, dyrektor Narodowego Archiwum Cyfrowego Nikodem Bończa-Tomaszewski oraz Marian Piłka, doradca Naczelnego Dyrektora. W trakcie spotkania poinformowano Zbigniewa Chlebowskiego o najważniejszych problemach archiwów. Rozmowa dotyczyła, m.in., projektu powołania Archiwum Narodowego, wdrożenia wieloletniego rządowego programu modernizacji archiwów państwowych i przedłużenia wieloletniego rządowego programu „kwaśny papier”. Dyrektor Radoń podkreślił, że znakomitą okazją dla wdrożenia tych ambitnych, ale niezbędnych przedsięwzięć może być przypadająca jesienią tego roku 200-rocznica powołania Archiwum Głównego Akt Dawnych, która jest wielkim świętem wszystkich polskich archiwów. W rozmowie poruszono także kwestię szerszego udziału archiwów państwowych w kształtowaniu polityki historycznej państwa i ich włączenia się w realizację nowoczesnych projektów edukacyjnych. Zbigniew Chlebowski zapoznał się z wybranymi dokumentami ze zbiorów archiwów centralnych, warunkami przechowywania archiwaliów w obu wizytowanych archiwach i realizowanymi obecnie projektami z zakresu digitalizacji materiałów archiwalnych i szerszego ich udostępniania on-line.
- 21 V 2008 r. – wizyta archiwistów z Kazachstanu. Spotkanie, które odbyło się w Narodowym Archiwum Cyfrowym poświęcone było digitalizacji zbiorów archiwów państwowych, a także problematyce zarządzania dokumentem elektronicznym. Przedstawiciele Centralnego Państwowego Archiwum Dokumentacji Naukowo-Technicznej Republiki Kazachstanu – Gułnar Mironowa Karatajewa i Galina Nikołajewna Zaruckaja, przebywali w Polsce w ramach wymiany pracowników. Wizyta archiwistów w Polsce zorganizowana została przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych.

AAN

- 23 IV 2008 r. – w siedzibie AAN gościł przewodniczący Sejmowej Komisji Finansów Publicznych Zbigniew Chlebowski, który zapoznał się z wybranymi dokumentami ze zbiorów archiwów centralnych, warunkami przechowywania archiwaliów w obu

wizytowanych archiwach i realizowanymi obecnie projektami z zakresu digitalizacji materiałów archiwalnych i szerszego ich udostępniania on-line;

- W ramach wymiany archiwistów w archiwum gościły przedstawicielki Centralnego Państwowego Archiwum Dokumentacji Naukowo-Technicznej Republiki Kazachstanu: Gułnar Karatajewa (Naczelnik Wydziału Opracowania i Udostępniania) oraz Galina Zbrucka (Naczelnik Wydziału Zabezpieczania i Ewidencji).

AP W LUBLINIE

- 24 V 2008 r. – w Archiwum Państwowym w Lublinie gościła grupa archiwistów czeskich (Pobočka České informační společnosti), których wizyta odbyła się w ramach współpracy z Archiwum Narodowym w Pradze. Goście zwiedzili lubelskie archiwum, a w czasie rozmowa z jego pracownikami była okazją do wymiany doświadczeń na temat gromadzenia, ewidencji, opracowania, konserwacji i udostępniania materiałów archiwalnych w archiwach polskich i czeskich. W spotkaniu uczestniczyli również pracownicy naukowcy Zakładu Archiwistyki UMCS.

AP W ZIELONEJ GÓRZE

- 27 V 2008 r. – archiwum zorganizowało prelekcję dla studentów socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Omawiano i prezentowano posiadane źródła przydatne do badań socjologicznych.

7. Inwestycje

AP W KATOWICACH

- W drugim kwartale 2008 r. zakończono prace remontowe pierwszego piętra budynku nr 1 i przeprowadzono do niego całą służbę administracyjną oraz oddziały, które mają bezpośredni kontakt z klientem.
- Ponadto przeprowadzono prace remontowe w otoczeniu budynku nr 1, tj. wykonano parking dla klientów z miejscami i podjazdem dla osób niepełnosprawnych, zamontowano nowy płot oddzielający archiwum od ulicy, zamontowano bramę wjazdową otwieraną elektrycznie oraz oświetlenie parkingu.

AP W LUBLINIE

- V 2008 r. – w lubelskim archiwum otwarta została zmodernizowana pracownia naukowa. Dzięki przeprowadzonym w pierwszych miesiącach 2008 r. pracom, sfinansowanym ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu operacyjnego „Rozwój infrastruktury kultury i szkolnictwa artystycznego”, pracownia jest prawie dwa razy większa od dotychczasowej, nowocześniejsza i bardziej przyjazna dla Użytkowników.

Zwiększyła się liczba stanowisk, zarówno do pracy z aktami, jak i komputerowych do udostępniania materiałów zdigitalizowanych. Każdy stolik wyposażono w gniazdko, do którego można podłączyć komputer przenośny. Pracownia jest klimatyzowana i wyposażona w sieć komputerową.

V. SPRAWY KADROWE

1. Zmiany kadrowe w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych

W okresie od kwietnia do czerwca 2008 r. w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych swoje stanowiska opuścili: z dniem 17 maja Ewa Podgórska (doradca Naczelnego Dyrektora), z dniem 26 czerwca Violetta Urbaniak (naczelnik Wydziału Wydawnictw), z dniem 30 czerwca Franciszek Miłkasz (Pełnomocnik Ochrony Informacji Niejawnych) i Jacek Krochmal (kierownik Zakładu Naukowego Archiwistyki);

23 VI 2008 r. zatrudniony został Jerzy Figurski, na stanowisku głównego specjalisty, a następnie Pełnomocnika Ochrony Informacji Niejawnych;

Marlena Podsiadły (WKS, NDAP)

G. Dąbrowski (AAN), M. Jurgo-Puszcz (APDOiP), M. Kietliński (AP Białystok), E. Borodij (AP Bydgoszcz), Elżbieta Surma-Jończyk (AP Częstochowa), A. Wełniak (AP Elbląg), A. Potykanowicz-Suda (AP Gdańsk), G. Schlender (AP Kalisz), K. Słysz-Szczucka (AP Katowice), W. Chlistowski (AP Koszalin), E. Szczepaniak (AP Kielce), M. Andrasz-Mrożek (AP Kraków), B. Ratajewska (AP Leszno), A. Gebert (AP Lublin), A. Drakonkiwicz (AP Łódź), M. Koter (AP Olsztyn), J. Kornek (AP Opole), A. Piasta (AP Piotrków Trybunalski), K. Bańka (AP Płock), Z. Wojciechowska, (AP Poznań), PRZEMYSL, M. Comber (AP Radom), J. Basta (AP Rzeszów), T. Radziwonowicz (AP Suwałki), M. Frankel (AP Szczecin), B. Herdzin (AP Toruń), A. Wajs (AP Warszawa), B. Kumor- Gomułka (AP Wrocław), Z. Bujkiewicz (AP Zielona Góra),